

מבחן מסכם – רמה בסיסית – מחוון

משך המבחן: 90 דקות · סך הכול 100 נקודות · קראו את הטקסט בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת טקסט מידע	40	
חלק ב': ידע ומושגים	35	
חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א': הבנת טקסט מידע (40 נק')

1 בחרו את התשובה הנכונה לפי הטקסט. (6 נק')

- א. איך נראה רוב החוף של ישראל?
- מלא מפרצים עמוקים ● **ישר וחולי** ○ סלעי ומכוסה עצים
- ב. מהו כורכר?
- **סלע חולי שהים שוחק** ○ סוג של דג ○ שם של נמל
- ג. באיזו עונה מגיעים הכי הרבה מבקרים לחופים?
- בחורף ○ בסתיו ● **בקיץ**

2 השלימו לפי הטקסט. (6 נק')

- א. החוף משתרע מראש הנקרה בצפון ועד אזור **אשקלון** וזיקים בדרום.
- ב. שני הנמלים שמוזכרים בטקסט הם חיפה ו**אשדוד**.
- ג. כדי להגן על החוף נקבע **בחוק** שהחופים פתוחים לציבור.

3 נכון או לא נכון לפי הטקסט? תקנו את הלא נכונים. (6 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. בחוף ישראל יש מפרצים טבעיים רבים.	☐	☒	יש בו מעט מפרצים טבעיים
ב. דרך הנמלים עוברות רוב הסחורות של ישראל.	☒	☐	
ג. בנייה צמודה לקו המים מגדילה את החופים הפתוחים.	☐	☒	היא מקטינה את החופים הפתוחים

4 הטקסט מתאר שתי דרכים שבהן החוף חשוב לכלכלה של ישראל. כתבו אותן. (6 נק')

תשובה אפשרית: 1. נמלים וסחר: בנמלי חיפה ואשדוד עוברות רוב הסחורות. 2. תיירות ונופש: מיליוני מבקרים מגיעים לחופי הרחצה. (3 נק' לכל דרך)

5 מדוע, לדעתכם, נקבע בחוק שהחופים פתוחים לציבור? היעזרו בטקסט. (8 נק')

תשובה אפשרית: כדי שהחוף יישאר של כולם ולא ייסגר על ידי בנייה פרטית; כי בנייה צמודה לקו המים מקטינה את החופים הפתוחים ופוגעת בטבע. (4 נק' – הקשר לבנייה, 4 נק' – החוף שייך לכל הציבור/שמירה על הטבע)

6 כתבו שתי פעולות שתלמידים יכולים לעשות כדי לשמור על החוף, והסבירו כיצד כל פעולה

עוזרת. (8 נק')

תשובה אפשרית: למשל: להשתתף בניקוי חופים – מוציאים פלסטיק לפני שהוא נסחף לים; לקחת את הפסולת הביתה ולהשתמש בבקבוק רב-פעמי – פחות פלסטיק מגיע לחוף. (4 נק' לכל פעולה עם הסבר)

חלק ב': ידע ומושגים (35 נק')

1 השלימו בעזרת המחסן. (10 נק')

- א. הטבלה שמסבירה את סמלי המפה היא המקרא.
- ב. המספר שאומר פי כמה הוקטן השטח במפה הוא קנה מידה.
- ג. קו הרוחב 0 נקרא קו המשווה.
- ד. מדרום לים התיכון נמצאת יבשת אפריקה.
- ה. תמונה של שטח גדול שצולמה מן החלל היא תצלום לוויין.

2 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים. (8 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. באקלים ים-תיכוני רוב הגשם יורד בחורף.	☒	☐	
ב. קווי הרוחב עוברים מקוטב לקוטב.	☐	☒	קווי האורך עוברים מקוטב לקוטב
ג. השמש זורחת במזרח.	☒	☐	
ד. תעלת סואץ מחברת את הים התיכון לאוקיינוס האטלנטי.	☐	☒	תעלת סואץ מחברת את הים התיכון לים סוף

3 התאימו בין המושג להסבר. (5 נק')

טור א

טור ב

1. מפה נושאית

5 דיג של יותר מדי דגים

2. נמל

1 מציגה נושא אחד, כמו גשם

3. GPS

4 מעבר ימי צר

4. מצר

3 מערכת לאיתור מיקום בעזרת לוויינים

5. דיג יתר

2 מקום שבו ספינות טוענות ופורקות

4 מיינו את המדינות לפי היבשת. (6 נק')

אירופה	אסיה	אפריקה
איטליה, ספרד	לבנון, ישראל	לוב, מרוקו

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

א. במפה בקנה מידה 1:100,000 המרחק בין שני כפרים הוא 4 ס"מ. מה המרחק האמיתי?

○ 40 ק"מ ● 4 ק"מ ○ 400 מטר

ב. במפה פיזית, מה מסמן הצבע החום הכהה?

● הרים גבוהים ○ ים עמוק ○ אזור נמוך

ג. אילו גידולים מסורתיים מאפיינים את אגן הים התיכון?

○ אורז ותה ● חיטה, זית וגפן ○ קפה וקקאו

חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב (25 נק')

1 השוו בין מפה לתצלום אוויר: כתבו «יש» או «אין». (6 נק')

תצלום אוויר	מפה	
אין	יש	שמות של רחובות
אין	יש	מקרא
יש	אין	מכוניות ועצים בודדים

2 הסבירו מדוע זיהום בים התיכון נשאר בו זמן רב. (6 נק')

תשובה אפשרית: כי הים התיכון הוא ים כמעט סגור, שמתחבר לאוקיינוס רק דרך מצר גיברלטר הצר, ולכן המים בו מתחלפים לאט והזיהום נשאר. (3 נק' – ים כמעט סגור/מצר צר, 3 נק' – המים מתחלפים לאט)

3 שרטטו סקיצה של הים התיכון: כתבו את שמות שלוש היבשות במקומן, סמנו את ישראל, את מצר גיברלטר וחץ צפון. (5 נק')

תשובה אפשרית: אירופה מצפון לים, אפריקה מדרום, אסיה ממזרח; ישראל בחוף המזרחי; מצר גיברלטר במערב; חץ צפון. (נקודה לכל רכיב)

4 הסבירו בארבעה משפטים לפחות מדוע אגן הים התיכון מושך תיירים רבים, ומה התיירות נותנת לתושבים. (8 נק')

תשובה אפשרית: הרעיונות שצריכים להופיע: אקלים – קיץ חם, שמשי ויבש; חופים ואיים; אתרים היסטוריים ותרבות; אוכל-ים-תיכוני; התיירות נותנת עבודה ופרנסה (מלונות, מסעדות, הדרכה). (2 נק' לכל רעיון, עד 6; 2 נק' לכתובה מאורגנת ותקינה)